

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้อพยพชาวไทใหญ่กับแนวทางพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงของไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยมาแล้วอย่างครบถ้วน จึงขอกล่าวถึงวัตถุประสงค์วิธีดำเนินการวิจัย สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. ศึกษามูลเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่อพยพจากพม่าเข้าสู่ไทย
2. ศึกษาวิถีชีวิตของผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย
3. ศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีต่อผู้อพยพชาวไทใหญ่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย
4. ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทยที่เกี่ยวข้องกับผู้อพยพชาวไทใหญ่

วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการดำเนินการตามขั้นตอน คือ การศึกษาเอกสารและงานวิจัย (Documentary Studies and Research) การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย (Instrument) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

สรุปผลการวิจัย

มูลเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่อพยพจากพม่าเข้าสู่ไทย

สรุปผลการศึกษาสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเด็น คือ ปัจจัยผลักดันจากพม่าและปัจจัยดึงดูดจากไทย

ปัจจัยผลักดันจากพม่า

1. ด้านการเมือง เกิดจากความไม่สงบทางการเมืองของพม่า การไม่มีความเป็นประชาธิปไตย และการปกครองของพม่าได้ละเมิดละเมิดสิทธิมนุษยชนของชาวไทใหญ่ จนส่งผลให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่เกิดความเบื่อหน่ายและทำให้เกิดรู้สึกถึงความไม่มั่นคงในชีวิต

2. ด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านเศรษฐกิจและการบริหารงานด้านเศรษฐกิจของพม่าขาดการพัฒนาและขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดปัญหาการว่างงานเป็นจำนวนมากในพม่าและการมีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ต่ำมาก

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้อพยพชาวไทใหญ่ยังคงถูกกดขี่ข่มเหงทางวัฒนธรรมและสังคมจากชาวพม่าโดยทั่วไป ประกอบกับพม่าไม่ได้มีความสนใจในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่อย่างจริงจัง ส่งผลทำให้เกิดความแปลกแยกในสังคมพม่า

4. ด้านการทหาร ผู้อพยพชาวไทใหญ่ส่วนหนึ่งถูกกดขี่ข่มเหงและบังคับจากทหารพม่าให้ต้องเข้าร่วมปฏิบัติงานในภารกิจที่เสี่ยงอันตรายเพื่อสนับสนุนทางการทหารให้กับกองทัพพม่า และรัฐบาลของพม่ายังคงมีนโยบายที่จะใช้การปราบปรามชนกลุ่มน้อยชาวไทใหญ่ต่อไป สะท้อนเห็นได้จากรัฐธรรมนูญพม่าที่กำหนดให้พม่ามีกองทัพแห่งชาติพม่าเพียงกองทัพเดียว กองกำลังชนกลุ่มน้อยทุกกลุ่มจะต้องถูกปรับเปลี่ยนเป็นกองกำลังปกป้องตามชายแดน หากไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกปราบปรามทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีความหวาดกลัวแนวทางการปฏิบัติการทางทหารของพม่า

ปัจจัยดึงดูดจากไทย

1. ด้านการเมือง สถานการณ์ทางการเมืองในไทยมีความสงบมากกว่าในพม่า อีกทั้งนโยบายด้านการเมืองของไทยเปิดกว้างให้สำหรับแรงงานต่างด้าวแถบประเทศอินโดจีนและพม่าสามารถอพยพเข้ามาทำงานได้ และมีการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวเหล่านั้นสามารถต่ออายุสัญญาทำงานได้ เมื่อครบอายุสัญญา

2. ด้านเศรษฐกิจ เป็นเพราะว่านโยบายการขยายตัวด้านเศรษฐกิจของไทยดีกว่าในพม่า ส่งผลให้อัตราค่าจ้างแรงงานของไทยมีอัตราที่สูงกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานของพม่า

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของชาวไทย โดยเห็นว่าสังคมและวัฒนธรรมของไทยมีการยอมรับซึ่งกันและกันเป็นสังคมมีความสุขทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีความรู้สึกผูกพันเสมือนเป็นชนชาติเดียวกันกับไทย รวมทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมของไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาและวัฒนธรรมของผู้อพยพชาวไทใหญ่

4. ด้านการทหาร การปฏิบัติของทหารไทยที่ดำเนินการต่อผู้อพยพชาวไทใหญ่โดยยึดหลักสากลของสหประชาชาติ มีการปฏิบัติที่สม่ำเสมอ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่กดขี่บังคับผู้อพยพชาวไทใหญ่ ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่รู้สึกที่มั่นคงและปลอดภัย

จากทั้งมูลเหตุปัจจัยผลักดันจากพม่าและปัจจัยดึงดูดจากไทย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่ตัดสินใจอพยพจากพม่าเข้ามาสู่ไทย

วิถีชีวิตของผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย

ผลการวิจัยที่สังเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มผู้อพยพชาวไทใหญ่มีดังนี้

1. ด้านการเมือง ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมส่งผลกระทบต่อการเมือง อันอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยและพม่า เนื่องจากมีความต้องการให้รัฐบาลเป็นเอกราชและเห็นด้วยกับการต่อสู้ของกองทัพไทใหญ่เพื่อที่จะกอบกู้เอกราชของชาวไทใหญ่ให้กลับคืนมาจากพม่า
2. ด้านเศรษฐกิจ ผู้อพยพชาวไทใหญ่ มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ คือ ผู้อพยพชาวไทใหญ่แสดงทัศนคติที่ยอมรับอัตราค่าจ้างแรงงานในไทยว่าสูงกว่าที่เคยได้รับอัตราค่าจ้างแรงงานในพม่า ถึงแม้ว่าจะมีอัตราค่าแรงงานที่ไม่เท่ากับอัตราค่าแรงงานของชาวไทยและมีพฤติกรรมที่สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาวะแวดล้อมในการทำงานของไทย จนทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีแนวโน้มของพฤติกรรม การทำงานในไทยระยะยาวอย่างไม่มีกำหนดและจำนวนของผู้อพยพชาวไทใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น ชาวไทยท้องถิ่นมีโอกาสสูญเสียการเข้าทำงานสูงขึ้นหรือตกงาน
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม การอพยพเข้ามาของผู้อพยพชาวไทใหญ่นั้นทำให้เกิดปัญหาการกระจายย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทใหญ่ การแพร่ของยาเสพติด การตั้งชุมชนเคลื่อนลอย การสาธารณสุขและการค้ามนุษย์ข้ามชาติ อันมีสาเหตุพื้นฐานมาจากการที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีพฤติกรรมการกระจายย้ายถิ่นอาศัยในไทยเพื่อแสวงหางานที่ดีกว่า เนื่องมาจากการหารายได้เป็นหลัก
4. ด้านการทหาร ผู้อพยพชาวไทใหญ่เห็นว่า ไทยเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยและเป็นแหล่งการประกอบอาชีพ จึงมีความประสงค์ที่จะอพยพเข้ามายังไทย การอพยพเข้ามาของผู้อพยพชาวไทใหญ่เป็นชนวนเหตุที่อาจทำให้เกิดการสู้รบระหว่างกองทัพพม่ากับกองทัพไทใหญ่ อีกทั้งจะส่งผลกระทบให้เกิดขึ้นกับไทยและเมื่อเกิดการสู้รบขึ้นทำให้พื้นที่ของไทย ซึ่งใกล้เคียงสนามรบดังกล่าวได้รับความเสียหายและจะทำให้บริเวณพื้นที่ในลุ่มน้ำปายกลายเป็นพื้นที่ภัยพิบัติจากสงคราม

การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อผู้อพยพชาวไทใหญ่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย

1. ด้านการเมือง พบว่า ไทยควรวางตัวเป็นกลางและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ทางราชการได้กำหนดและควรมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองประเทศ หากมีผลกระทบเกิดขึ้นระหว่างไทยและพม่าไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม ควรใช้บทบาททางทูตในการจัดการกับปัญหา ส่วนการสนับสนุนด้านการศึกษา การให้ความรู้ ส่วนการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลแก่ผู้อพยพชาวไทใหญ่ ควรมีการช่วยเหลือต่อไป เนื่องจากไทยเป็นประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติการช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมเป็นหลักการที่ทุกชาติทั่วโลกให้ความเคารพและยึดถือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนยังขาดความชัดเจนในเรื่องของนโยบายและขั้นตอนบางประการ ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงเกิดความสับสนในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ขาดความเชื่อมั่น เจ้าหน้าที่ของรัฐยังต้องการให้หน่วยเหนือของตนให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานภายในพื้นที่ชายแดน

2. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงความเห็นว่า การอพยพเข้ามาของแรงงานผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน ทำให้แรงงานไทยท้องถิ่นบางส่วนถูกเลิกจ้าง อีกทั้งอัตราการจ้างงาน ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานชาวไทยท้องถิ่น ทำให้นายจ้างชาวไทยท้องถิ่นนิยมจ้างแรงงานผู้อพยพชาวไทใหญ่ ส่งผลให้แรงงานชาวไทยท้องถิ่น บางส่วนไม่มีงานทำ ต้องหาอาชีพใหม่ทำ และทำให้ส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของไทย ในด้านสถานะแวดล้อมของการทำงานนั้น ได้แสดงความคิดเห็นที่ว่า แรงงานผู้อพยพชาวไทใหญ่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของไทยได้ง่าย มีความอดทนกับการทำงานที่หนัก เพราะผู้อพยพชาวไทใหญ่มีประสบการณ์ชีวิตที่ได้รับความยากลำบากมามากกว่าชาวไทยท้องถิ่น แต่คุณภาพในการทำงานของแรงงานผู้อพยพชาวไทใหญ่นั้น ดีกว่าคุณภาพการทำงานของแรงงานชาวไทยท้องถิ่น

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมากของผู้อพยพชาวไทใหญ่ทำให้เกิดการกระจายย้ายถิ่นในสังคมไทย อีกทั้งยังเป็นสาเหตุที่นำมาซึ่งปัญหาการค้ายาเสพติด ปัญหาการตั้งชุมชนเถื่อนลอย ปัญหาการสาธารณสุข และปัญหาการค้ามนุษย์ข้ามชาติ โดยมีสาเหตุมาจากการที่กฎหมายไทยเปิดโอกาสให้แรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานได้

4. ด้านการทหาร พบว่า การอพยพเข้ามาในไทยของผู้อพยพชาวไทใหญ่นั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า อาจจะส่งผลกระทบที่ก่อให้เกิดการเสี่ยงต่อการปฏิบัติการทางทหารระหว่างกองทัพพม่ากับกองทัพไทใหญ่ ที่จะส่งผลกระทบกับดินแดนของไทยและชาวไทยท้องถิ่น เนื่องจากพื้นที่

กลุ่มแม่น้ำปายมีอาณาเขตติดต่อกับพม่าและไทยกับพม่าต่างมีความหวาดระแวงกันด้วยเหตุผลเชิงประวัติศาสตร์ อีกทั้งความหวาดระแวงของรัฐบาลพม่าในเรื่องที่ไทยให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า

ดังนั้นเพื่อไม่ให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ลุกลามและเป็นผลเสียหายนต่ออนาคตของความมั่นคงของไทย จึงขอเสนอแนวทางการแก้ไขประเด็นเชิงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในรูปแบบแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย

จากผลการสรุปผลการศึกษาในข้างต้น พบประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยที่เกิดจากผู้อพยพชาวไทใหญ่และแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคง ตามลำดับคือ

ด้านการเมือง พบว่า มีประเด็นที่ส่งผลกระทบกับความมั่นคงทางการเมืองของไทย มี 3 ประเด็น คือ

1. การที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ต้องการให้รัฐฉานเป็นเอกราชนั้น ส่งผลให้รัฐบาลพม่ามีความหวาดระแวงการปฏิบัติของไทยในเรื่องว่าไทยให้การสนับสนุนกลุ่มกองทัพไทใหญ่ การที่พม่ามีทัศนคติต่อไทยเช่นนี้ อาจเป็นการบั่นทอนความสัมพันธ์อันดีกับทั้งสองประเทศและส่งผลกระทบกับผลประโยชน์ของชาติทั้งสอง
2. การที่ชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ต้องการให้รัฐฉานเป็นเอกราชนั้น ส่งผลให้พม่ามีความหวาดระแวงกับการปฏิบัติของไทย ในเรื่องไทยสนับสนุนกลุ่มกองทัพไทใหญ่ การที่พม่ามีทัศนคติต่อไทยเช่นนี้ อาจเป็นการบั่นทอนความสัมพันธ์อันดีกับทั้งสองประเทศและอาจจะส่งผลกระทบกับผลประโยชน์ของชาติทั้งสองได้
3. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านความมั่นคงนั้น ส่งผลกระทบให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านความมั่นคงขาดความมั่นใจ มีความสับสนในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงด้านการเมือง คือ

1. ไทยและพม่าควรมีการเจรจาปัญหาในระดับทวิภาคี และไทยนั้นควรมีการแสดงนโยบายด้านการเมืองที่ชัดเจน ในการไม่สนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่าทุกกลุ่ม ให้มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในไทยและพม่า รวมถึงนานาชาติด้วย
2. ควรรต้องปลูกฝังจุดยืนที่ชัดเจนของไทยเกี่ยวกับนโยบายต่อพม่าและไทใหญ่ให้กับกลุ่มผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่เข้ามาทำงานในไทยให้รับรู้และปฏิบัติให้สอดคล้อง

3. ภาครัฐควรมีการความเข้าใจกับผู้นำชุมชนชาวไทยท้องถิ่น ช่วยปลูกฝังในเรื่องของผลเสียหรือผลกระทบของการให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่าให้กับชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า

4. ควรมีการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ การกระตุ้นจิตสำนึกถึงความเป็นไทย อีกทั้งควรได้รับการร่วมมือของทุกภาคส่วน

5. ควรมีโครงการที่เชื่อมสายสัมพันธ์ระหว่างไทยและพม่าให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ชาวไทยรับรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่าและเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของชาวไทยทั้งประเทศที่มีต่อพม่าไปในทางบวกมากขึ้น

6. ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอย่างจริงจังจะสามารถช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจขั้นตอนของการทำงานของหน่วยงานอื่น

7. ควรมีการจัดการสัมมนาเพื่อเป็นการทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งพื้นที่แนวชายแดนจะสามารถช่วยให้การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายมีความชัดเจนและเกิดความเข้าใจมากขึ้น

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อเกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านเศรษฐกิจของไทย คือ ชาวไทยท้องถิ่นสูญเสียโอกาสการเข้าทำงานและมีแนวโน้มที่สูงที่จะถูกผู้อพยพชาวไทใหญ่แย่งงานทำเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต สืบเนื่องจากผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติที่พึงพอใจกับการยอมรับอัตราค่าจ้างแรงงานที่ได้รับจากไทยและมีพฤติกรรมสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของการทำงานในไทยได้อย่างดี ส่งผลให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีแนวโน้มของพฤติกรรมการทำงานระยะยาวมากขึ้นและจำนวนของผู้อพยพชาวไทใหญ่มีแนวโน้มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อโอกาสการเข้าทำงานของชาวไทยท้องถิ่นลดน้อยลงและการถูกแย่งงานสูงขึ้นอีกในอนาคต

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ คือ

1. ภาครัฐควรมีการควบคุมแรงงานของผู้อพยพชาวไทใหญ่ ด้วยการตรวจสอบสถานที่ทำงานของผู้อพยพชาวไทใหญ่ หากพบการกระทำผิดกฎหมายต้องมีการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย

2. ควรมีการตรากฎหมายที่กล่าวถึงการแบ่งสรรโควตาที่มีสัดส่วนที่ชัดเจนระหว่างผู้อพยพชาวไทใหญ่กับชาวไทยท้องถิ่นเพื่อที่จะทำให้ชาวไทยท้องถิ่นมีงานทำ

3. ควรมีการสนับสนุนการส่งเสริมสาขาวิชาชีพแก่ชาวไทยท้องถิ่นที่ไม่มีงานทำ

4. ควรมีการเสนอทางเลือกการไปทำงานต่างประเทศ

5. แรงงานชาวไทยท้องถิ่นควรต้องปรับแนวคิดให้ยอมรับกับความเป็นจริงของปัจจุบัน อย่ายึดติดอยู่กับบริบทเดิม ควรมองไปข้างหน้าและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า การไม่สามารถควบคุมการกระจายย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ได้ ส่งผลให้เกิดการแพร่กระจายของยาเสพติด การตั้งชุมชนเถื่อนลอย การสาธารณสุข และการค้ามนุษย์ข้ามชาติตามมา

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ

1. ควรต้องมีการบูรณาการทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เนื่องจากสังคมเป็นแหล่งรวมขององค์การทั้งหลาย ในการดำเนินการควรร่วมกันรับผิดชอบ
2. ควรต้องควบคุมการกระจายย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ให้ได้ เพราะจะทำให้สามารถควบคุมปัญหาที่ตามมาได้ทุกปัญหา วิธีจัดการปัญหาการกระจายย้ายถิ่นนั้น
3. ควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ต้องมีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิด
4. ชาวไทยทั้งประเทศควรต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ด้านการทหาร พบว่า มีประเด็นที่ส่งผลกระทบเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางการทหารของไทย 2 ประเด็น คือ

1. การที่ผู้อพยพชาวไทยใหญ่จากคองไตแลงเข้ามาทำงานในไทยทำให้พม่ามีความหวาดระแวงไทยว่าให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า อีกทั้งทำให้มีผลกระทบกับความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่า และผลประโยชน์ร่วมกันของชาติทั้งสอง
2. การคงอยู่ของกองทัพอพยพชาวไทยใหญ่ใกล้กับอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่งผลให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อการปฏิบัติการทางทหารของพม่า หากเกิดสงครามระหว่างกองทัพอพยพและกองทัพอไทยใหญ่จะส่งผลให้พื้นที่ลุ่มน้ำปายกลายเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติจากสงคราม

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงด้านทหาร คือ

1. ควรมีการแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์ทางทหารและพลเรือนท้องถิ่นตามช่องทางระหว่างเขตแดนไทย-พม่า
2. ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการปฏิบัติงานทั้งสองฝ่ายและต้องให้ได้รับข้อมูลตามข้อเท็จจริง
3. ควรมีการยกขึ้นเป็นประเด็นสำคัญระหว่างชาติที่ต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหา โดยการปรับแนวคิดของทั้งสองประเทศให้สอดคล้องกันมากที่สุด
4. ควรมีการเจรจาระดับทวิภาคี

5. ควรการจัดตั้งจุดตรวจจุดสกัดร่วมตามเขตแนวชายแดน การขอความร่วมมือจากชาวไทยท้องถิ่นและชาวพม่าท้องถิ่นในการตรวจตราผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่จะทำการลักลอบเข้ามาในไทย ซึ่งจะเป็นการสร้างให้เกิดความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชนระหว่างสองประเทศ จนสามารถลดปัญหาความหวาดระแวงได้ในที่สุด

6. ควรป้องกันไม่ให้พม่าใช้กำลังทหารโจมตีฐานกองทัพไทใหญ่ โดยการสร้างความสัมพันธ์ในตรีนัคกับพม่า

7. ควรต้องเตรียมรักษาและป้องกันพื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

8. ควรมีการชักชวนเกี่ยวกับการปฏิบัติของฝ่ายพลเรือนและการฝึกซ้อมทางทหารร่วมกัน ส่งผลให้ทุกหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความเข้าใจในบทบาทตามหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานได้อย่างชัดเจน ลดความสับสน และความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อเกิดสภาวะสงครามขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวทำให้เกิดความพร้อมของทุกภาคส่วน เมื่อปรากฏเหตุการณ์ขึ้นในอนาคต

อภิปรายผล

มูลเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่อพยพจากพม่าเข้าสู่ไทย

ด้านการเมือง

การวิจัยนี้ พบว่า ปัจจัยผลักดันจากพม่าที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่อพยพเข้าสู่ไทยนั้น เกิดจากปัญหาด้านการเมืองของพม่าเป็นสำคัญ คือ ความไม่สงบทางการเมือง การไม่มีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงของพม่า การเลือกตั้งที่มีขึ้นเป็นการสืบทอดอำนาจเผด็จการทหาร และพรรคการเมืองของชาวพม่าเท่านั้น ตลอดจนการถูกกีดกันการมีส่วนร่วมทางการเมือง การไม่ปฏิบัติตามสัญญาปางโหลงของพม่า สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการอพยพจากรัฐฉานในพม่าเข้าสู่ไทยทั้งสิ้น ผลการศึกษาดังกล่าวได้สอดคล้องกับการศึกษาของสุภักดิ์ เสวตวิญวัต (2539 : 84-109) และ Appleyard (Appleyard, 1992 : 17-32) ซึ่ง สุภักดิ์ เสวตวิญวัต ที่ศึกษาเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการหลบหนีเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าด้านอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าการหลบหนีเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่า ด้านอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยสามกลุ่ม คือ ไทใหญ่ กะเหรี่ยง และนักศึกษาพม่า หากสถานการณ์ในพม่ายังไม่สงบ คาดว่าจะมีแนวโน้มของการอพยพเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยมีสาเหตุจากปัจจัยผลักดันที่เกิดจากปัจจัยภายในพม่า คือ การกดขี่ข่มเหงประชาชนของรัฐบาลทหารพม่า ทำให้นักศึกษาหลบหนีภัยเข้ามา เนื่องจากความขัดแย้งทางการเมืองและต้องการให้พม่าปกครองประเทศแบบประชาธิปไตย การสู้รบระหว่างรัฐบาลทหารพม่ากับกองกำลังชนกลุ่มน้อย ส่วน Appleyard ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาและการอพยพ กล่าวว่า

ในยุคโลกาภิวัตน์ การอพยพข้ามชาติจากประเทศที่มีความยากจนกว่าไปสู่ประเทศที่ร่ำรวยกว่าและปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการอพยพ คือ ความขัดแย้งทางการเมือง ส่วนปัจจัยดึงดูดจากไทยนั้นด้านการเมืองของไทยมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการอพยพเช่นกัน จากการที่สถานการณ์ทางการเมืองในไทยมีความสงบมากกว่าในพม่า อีกทั้งนโยบายของไทยในการรับแรงงานต่างด้าวเปิดกว้างในการรับแรงงานต่างด้าวเข้าไปทำงาน ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับผลการศึกษาของรุ่งเกียรติ สนแจ้ง (2547 : 53-120) ที่ทำการศึกษานโยบายรัฐบาลกับปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ได้พบว่า ปัจจัยผลักดันที่มีอิทธิพลให้เกิดการอพยพที่สำคัญ คือ การเมืองภายในพม่า เศรษฐกิจตกต่ำและการขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน ส่วนปัจจัยดึงดูดของไทย ผู้อพยพให้ความสำคัญกับไทยว่าเป็นประเทศเป้าหมายของผู้อพยพ เนื่องจากมีพรมแดนที่เป็นผืนดินติดต่อกันทำให้สะดวกต่อการเดินทางอพยพเข้า-ออก และปัจจัยที่เกื้อกูลภายในไทย คือ การพัฒนาเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าและสถานการณ์ของการขาดแคลนแรงงานของไทย อีกทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีการอพยพของ Lee ที่ได้มีการกล่าวถึงสาเหตุของการอพยพของมนุษย์จะต้องมีสาเหตุจากความปรารถนาที่จะปรับเปลี่ยนตนเองให้หนีไปจากความยุ่งยากและอุปสรรคทั้งปวง อันส่งผลกระทบก่อให้เกิดความทุกข์ทางด้านจิตใจและร่างกาย (Lee, 1966 : 3 (1) : 47-57)

ด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษาพบว่า มูลเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่อพยพจากพม่าเข้าสู่ไทย มีปัจจัยหลักดันจากพม่า สาเหตุเกิดจากปัญหา นโยบายด้านเศรษฐกิจและการบริหารงานด้านเศรษฐกิจของพม่าขาดประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการว่างงานเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการมีการจ้างงานในอัตราค่าจ้างแรงต่ำ พม่าไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในชนบท แต่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจในเมือง การทำงานในพม่าขาดความมั่นคงแน่นอน อาจถูกเลิกจ้างงานได้ตลอดเวลา ส่วนปัจจัยดึงดูดของไทย พบว่า การที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีการอพยพเข้ามาทำงานในไทยนั้นเป็นผลมาจากนโยบายการขยายตัวด้านเศรษฐกิจของไทยดีกว่าพม่า และอีกทั้งอัตราค่าจ้างแรงงานของไทยมีอัตราที่สูงกว่า ผลการศึกษาได้สอดคล้องกับการศึกษาของฉลองขวัญ อุดทะยอด (2542 : 136-137) ในการศึกษาผลกระทบของการจ้างแรงงานต่างชาติดต่อความมั่นคงแห่งชาติ : กรณีศึกษา แรงงานพม่า ที่พบว่า ผลกระทบที่เกิดจากการอนุญาตให้มีการรับแรงงานต่างชาติเข้าทำงานในไทยมีผลทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยทางด้านบวก เช่น ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางกิจการ การทำให้ไทยมีภาพพจน์ที่ดีในสายตาของนานาชาติ และการช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม เช่นเดียวกับการศึกษาของ ศาสตราจารย์คำ (2548 : 51-54) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบการจ้างแรงงานต่างชาติ พบว่า แรงงานต่างชาติสามารถทดแทนแรงงานไทยที่ขาดแคลนได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากมีแรงงานต่างด้าวมีความขยันขันแข็ง มีความอดทนต่องานหนัก และประการสำคัญ คือ อัตราค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าคนไทย

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลักดันจากพม่ามีสาเหตุมาจากการถูกกดขี่ข่มเหงทางวัฒนธรรม เนื่องจากสังคมพม่าเป็นสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมกันผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติที่ว่าพม่า คือ ผู้นำและเป็นเจ้าของประเทศ มีอคติกับชาวไทใหญ่ ผู้อพยพชาวไทใหญ่ได้รับการปฏิบัติจากชาวพม่าอย่างไม่เท่าเทียม การเหยียดหยามทางชาติพันธุ์ อีกทั้งพม่าไม่ได้มีความสนใจในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่ ทำให้เกิดความแปลกแยกขึ้นภายในสังคมพม่า ผลการศึกษาดังกล่าวได้สอดคล้องกับการศึกษาของมินาวัฒน์ จำกลิ่น (2544 : 61-68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวพรมแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่า พบว่า การต่อสู้ระหว่างรัฐบาลและชนกลุ่มน้อยชาวไทใหญ่ เกิดขึ้นเพราะสาเหตุของการไม่ยอมรับทัศนคติ และวัฒนธรรมประเพณีซึ่งกันและกัน ความรู้สึกชาตินิยมของกลุ่มชนชาติพันธุ์พม่าที่มองถึงความเหนือกว่าของตน และชนกลุ่มน้อยมีความด้อยกว่า รวมทั้งความเป็นมาของประวัติศาสตร์ของพม่าและชนกลุ่มน้อยเช่นเดียวกับการศึกษาของ Tatu ศึกษาเกี่ยวกับ ความขัดแย้งของกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อย ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้พบว่า การแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา และความเชื่ออย่างกว้างขวางชัดเจน จนมีแนวโน้มที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งทางเชื้อชาติหรือสังคม และผลประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นยังพบอีกว่า การที่สังคมใดมีการแบ่งแยกทางด้านเชื้อชาติมาก ความขัดแย้งด้านเศรษฐกิจและด้านการเมืองจะมีมากขึ้นตามไปด้วย (Tatu, 2004 : 1-16) ส่วนปัจจัยดึงดูดของไทย พบว่า ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของชาวไทย โดยเห็นว่า วัฒนธรรมของไทยนั้นมีการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นสังคมมีความสงบสุข ทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีความรู้สึกเสมือนเป็นญาติกัน ส่วนทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของไทยก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับชาวไทใหญ่ ผลการศึกษาดังกล่าวได้สอดคล้องกับ วีระชัย บัวผัน (2534 : 15) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับการเกิดทัศนคติว่าขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัย ประสบการณ์ บุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์และค่านิยม การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นถูกหรือผิด ยอมรับขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ค่านิยม และมาตรฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไฟช์บีอินและอัจเซ็น (Fishbein & Ajzen, 1975 : 216) ที่กล่าวถึง ลักษณะภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งถูกหล่อหลอมมาโดยประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ลักษณะภายในจิตใจดังกล่าวนี้จะส่งผลถึงการแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ซึ่งส่งผลในลักษณะเหี้ยมว่า ส่งเสริม ต่อต้าน กัดค้าน หรือวางเฉย ทัศนคติ ของบุคคลมักสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกทั่วไปของบุคคล ซึ่งแฝงไว้ด้วยความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Parsons ที่มีฐานคิดว่า

สังคมเป็นระบบที่มีส่วนต่าง ๆ (Part) มีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ที่คงที่ของแต่ละส่วนจะเป็นปัจจัยทำให้ระบบสังคมเกิดความสมดุล (Equilibrium) ส่วนในด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดจากความสมดุลถูกทำลายลง เพราะองค์ประกอบของสังคม คือ บุคลิกภาพ (Personality) อินทรีย์ (Organism) และวัฒนธรรม (Culture) โดยมีสาเหตุมาจากทั้งปัจจัยภายนอกของระบบสังคมและปัจจัยภายในระบบสังคมเกิดความตึงเครียด (Strain) เพราะความสัมพันธ์ของโครงสร้างบางหน่วย (Unit) หรือหลาย ๆ หน่วย ทำงานไม่ประสานกัน จนกระทั่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของสังคมและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในที่สุด (Parsons, 1975 : 105-138)

ด้านการทหาร

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยผลักดันจากพม่า มีสาเหตุมาจากการถูกกดขี่ข่มเหงของทหารพม่าที่ได้กระทำต่อผู้อพยพชาวไทใหญ่ และพม่ายังคงมีนโยบายที่จะใช้การปราบปรามชนกลุ่มน้อยชาวไทใหญ่ต่อไป ผลการศึกษาดังกล่าวได้สอดคล้องการศึกษาของ ปณิธิ อมาตยกุล (2543 : 84-88) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นของชาวไทใหญ่เข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สาเหตุที่ทำให้ชาวไทใหญ่ย้ายถิ่นออกจากรัฐฉาน ประเทศพม่า แล้วเดินทางเข้ามาสู่ไทย มีหลายสาเหตุแต่ที่สำคัญ คือ ความขัดแย้งทางการเมืองและนโยบายที่รุนแรงทางการทหารของพม่า รวมถึงการถูกกดขี่ข่มเหงากทหารพม่า แต่ผลการศึกษาข้างต้นได้แตกต่างไปจากผลการศึกษาของ นคร ศิวาลัย (2544 : 97-99) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวพม่าในประเทศไทย พบว่า สาเหตุของการอพยพเข้าสู่ไทยเนื่องมาจากมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตการสู้รบ ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ บ้านเรือนถูกทำลาย ส่วนปัจจัยดึงดูดของไทย พบว่า การปฏิบัติของทหารไทยที่ปฏิบัติต่อผู้อพยพชาวไทใหญ่โดยให้ความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือกับผู้อพยพชาวไทใหญ่ในกรณีที่มีความจำเป็นรวมทั้งการยึดหลักปฏิบัติสากลของสหประชาชาติทำให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีความเชื่อมั่นในการอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในไทยมากยิ่งขึ้น คล้ายคลึงกับผลการศึกษาของเรณู อรรถาเมศร์ (2547 : 193-205) ทำการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนไทใหญ่ท้องถิ่นภาคเหนือ ลุ่มน้ำแม่ลาว แม่มาว และแม่กก พบว่าการอพยพย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทใหญ่ หลังจากเดินทางเข้ามาสู่ไทยจะมีความรู้สึกอบอุ่น มีความมั่นใจ และมีความรู้สึกปลอดภัยมากกว่าที่อยู่ในพม่า สอดคล้องกับการศึกษาของ สุทธิรัตน์ ชุ่มวิเศษ (2540 : 129-133) เรื่องการลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยของคนสัญชาติพม่าได้พบว่า คือความสะดวกในการเดินทางส่งผลต่อการตัดสินใจในการอพยพเข้าสู่ไทย

วิถีชีวิตของผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ
ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย

ผลการศึกษาในแต่ละด้านสามารถกล่าวได้ดังนี้

ด้านการเมือง

ผู้อพยพชาวไทใหญ่และชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่ พบว่า มีความต้องการให้รัฐฉานเป็นเอกราช เห็นด้วยกับการต่อสู้ของกองทัพไทใหญ่ ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้จะมีการอพยพเข้ามาของผู้อพยพชาวไทใหญ่ด้วยเหตุผลเพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลัก แต่การเข้ามาอยู่อาศัยในไทยนั้น ผู้อพยพชาวไทใหญ่บางส่วนยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องทางการเมืองและใช้แผ่นดินไทยเป็นพื้นที่ในการดำเนินการเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วย ความต้องการและพฤติกรรมดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีความต้องการของ Maslow กล่าวคือ ความต้องการของมนุษย์จะมีระดับเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการทางด้านจิตใจและความต้องการทางด้านสังคม (Maslow, 1970 : 15-30) เมื่อผู้อพยพชาวไทใหญ่ได้รับการตอบสนองทางการกินอยู่และมีความสุขกับการเข้ามาอาศัยอยู่ในไทยแล้ว จึงมีความคำนึงถึงสังคมญาติพี่น้องในรัฐฉานมีความต้องการทางสังคมประสงค์ให้รัฐฉานเป็นเอกราชและสอดคล้องกับ เอกศักดิ์ เนตรวิเชียร (2549 : 72) ที่ศึกษาเรื่อง กระบวนการสร้างพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า กระบวนการสร้างพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ มีความต้องการพื้นที่สาธารณะในการแสดงออกถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม การดำเนินงาน และการพัฒนาเครือข่ายภายในกลุ่มของตน แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวย่อมไม่เกิดผลดีกับไทยเช่นเดียวกันกับผลการศึกษาของ ทนงศักดิ์ ตันนารัตน์ (2545 : 394-396) ที่ศึกษาเรื่อง ชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่ากับปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย-พม่า พบว่า ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย-พม่า รวมทั้งความมั่นคงในภาพรวมของไทยเกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์อันดีกับรัฐบาลพม่า คือ ปัญหาผู้อพยพทุกกลุ่มชาติพันธุ์และผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจากพม่า ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบที่เป็นภัยคุกคามต่อไทยอีกด้วย

ด้านเศรษฐกิจ

การที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจของไทย โดยแสดงทัศนคติที่ยอมรับว่า นโยบายการขยายตัวด้านเศรษฐกิจของไทยดีกว่าพม่า และยังมีทัศนคติที่ว่าอัตราค่าจ้างแรงงานไทยมีสูงกว่าและมีแหล่งงานทำมากกว่าพม่า มีความพึงพอใจที่จะทำงานในไทย และมีแนวโน้มของพฤติกรรมการทำงานในไทยระยะยาวอย่างไม่มีระยะกำหนดและจำนวนของผู้อพยพชาวไทใหญ่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สาคร โพธิ์คำ (2548 : 51-54) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบการจ้างแรงงานต่างชาติ พบว่า แรงงานต่างชาติสามารถทดแทนแรงงานไทยที่ขาดแคลนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีความขยันขันแข็ง มีความอดทน

ต่อหน้าที่การงานสูงและประการสำคัญ คือ อัตราค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าชาวไททำให้นายจ้างชาวไทมีความพึงพอใจมากกว่าแรงงานชาวไท แต่การจ้างแรงงานต่างชาติ ทำให้การจ้างแรงงานชาวไทลดลง และทำให้เงินตราของประเทศต้องออกนอกประเทศเช่นเดียวกับการศึกษาของวีระชัย ศาสตราศรี (2542 : 94-124) ที่ศึกษาแรงงานอพยพพม่า พบว่า แรงงานอพยพจากพม่าที่ลักลอบเข้ามาในไทยเกิดขึ้นแทบจะทุกส่วนของธุรกิจ และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากช่วยลดต้นทุนในการผลิต ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ แรงงานอพยพพม่าแม้สามารถเข้ามาทดแทนแรงงานไทยได้ เพราะค่าแรงต่ำ แต่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างค่าจ้างของแรงงานไทย แต่ผลการศึกษา ดังที่กล่าวมานั้นมีความแตกต่างไปจากผลงานวิจัยของ รุ่งเกียรติ สนั่นแจ้ง (2547 : 53-120) ที่ทำการศึกษานโยบายรัฐบาลกับปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ได้พบว่า มีผลกระทบด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ จากการที่แรงงานพม่ามีค่าแรงงานที่ต่ำ จึงเป็นที่พอใจแก่นายจ้าง ส่งผลกระทบต่อแรงงานไทยในท้องถิ่นที่ถูกแย่งส่วนแบ่งในการทำงาน ทำให้แรงงานไทยภายในประเทศหางานทำยากมากยิ่งขึ้นและในขณะเดียวกัน โอกาสที่แรงงานพม่าจะถูกนายจ้างกดราคาค่าแรงงานก็สูงมากขึ้นด้วย เนื่องจากมีแรงงานพมามากมายที่พร้อมเข้าทำงาน

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ผลการศึกษาได้พบว่า การอพยพเข้ามาของผู้พหุชาวไทใหญ่นั้น ทำให้เกิดปัญหาการกระจายย้ายถิ่นของผู้พหุชาวไทใหญ่ การแพร่ของยาเสพติด การตั้งชุมชนเลื้อนลอย การสาธารณสุข และการค้ามนุษย์ข้ามชาติ ผู้พหุชาวไทใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมว่า การกระจายย้ายถิ่นอาศัยในไทย ผลการศึกษาดังกล่าวได้คล้ายกับการศึกษาของ ปณิธิ อมาตยกุล (2543 : 84-88) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นของชาวไทใหญ่เข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การที่รัฐบาลไทยมีนโยบายผ่อนปรน ผู้ย้ายถิ่นมีอิสระในการดำเนินชีวิตมากขึ้นและการที่ไทยมีความเป็นประชาธิปไตย การย้ายถิ่นจะกระทำอย่างเป็นขั้นตอนและมีความกระจายมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ ทนงค์ศักดิ์ ตันนารัตน์ (2545 : 394-396) ที่ศึกษาเรื่องชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่ากับปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย-พม่า พบว่า การควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้านในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่าไม่สามารถกระทำได้อย่างเข้มงวด ทำให้ผู้พหุสามารถหลบหนีออกจากพื้นที่ควบคุมเพื่อแสวงหาความอยู่รอด โดยการก่ออาชญากรรมหรือกระทำผิดกฎหมายในไทยและยังเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งเป็นภัยคุกคามของสังคมไทย

ด้านการทหาร

ผลการศึกษาจากกลุ่มผู้อพยพชาวไทใหญ่พบว่า ผู้อพยพชาวไทใหญ่ได้แสดงทัศนคติและพฤติกรรมที่ว่า แผ่นดินไทยเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยและเป็นแหล่งที่เหมาะสมในการหางานทำและประกอบอาชีพ ทัศนคติดังกล่าวสอดคล้องกับสุรางค์ จันทวานิชและคณะที่กล่าวถึงผู้อพยพว่าสามารถกลายสภาพเป็นผู้ตั้งถิ่นฐานได้ เมื่อเขาตัดสินใจปักหลักใช้ชีวิตในประเทศที่เข้าไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตที่นั่นเป็นส่วนใหญ่ (สุรางค์ จันทวานิช และคณะ 2541, 6-15) อย่างไรก็ตามผู้อพยพชาวไทใหญ่จากคอยโดแลง รัฐฉาน ประเทศพม่า อาจเป็นสาเหตุแห่งความล่าช้าต่อการปฏิบัติการทางทหารของกองทัพพม่า เนื่องจากอำเภอปางมะผ้าใกล้กับคอยโดแลงมาก หากมีการสู้รบกันขึ้นชาวไทยท้องถิ่น หมู่บ้านชาวไทยท้องถิ่น หรือโรงเรียนของไทยต่าง ๆ ตามแนวชายแดนไทยต้องได้รับผลกระทบ ทำให้พื้นที่อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนจะกลายเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติจากสงครามทั้งสามอำเภอ ปัญหาด้านการรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บต่าง ๆ มากมายและการรองรับคลื่นผู้อพยพทั้งชาวไทยท้องถิ่นและผู้อพยพชาวไทใหญ่ ฉะนั้นไทยต้องเตรียมการเพื่อรองรับปัญหาและการป้องกันปัญหาให้เกิดขึ้นตั้งแต่ปัจจุบันนี้ ในกรณีดังกล่าว Braziel & Mannur เห็นด้วยกับการที่มีกลุ่มผู้อพยพย้ายถิ่นบางส่วนมีจุดมุ่งหมายที่ซ่อนเร้นและสามารถทำลายความมั่นคงของชาติที่รับผู้อพยพย้ายถิ่นนั้นได้ หากชาตินั้นปราศจากมาตรการที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ (Braziel and Mannur : 2007 : 1-20)

การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อผู้อพยพชาวไทใหญ่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย

เจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ประเด็นความต้องการให้รัฐฉานเป็นเอกราชของผู้อพยพชาวไทใหญ่นั้น ควรเป็นเรื่องที่ชาวไทใหญ่จะต้องเป็นผู้กำหนดอนาคตของตนเอง ไทยควรวางตัวเป็นกลางและเจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีบทบาทตามที่ราชการกำหนด เนื่องจากไทยมีผลประโยชน์ในพม่ามากมาย มีความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างดีกับพม่า อีกทั้งไทยต้องพึ่งพม่าเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ กลยุทธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศต้องอิงผลประโยชน์ร่วมทั้งสองฝ่าย สอดคล้องกับ แนวคิดของ สมพงษ์ ชูมาก (2544 : 93) ซึ่งกล่าวถึงผลประโยชน์ของชาติว่า ผลประโยชน์ของแต่ละประเทศย่อมมีความสำคัญที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์และแนวความคิดของผู้มีอำนาจตัดสินใจเป็นสำคัญและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Mahan ที่มองว่าผลประโยชน์ของชาติ นโยบายแห่งชาติของรัฐต้องกระทำทุกอย่างเพื่อรักษาและปกป้องผลประโยชน์นั้น (Mahan, 2003 : 80-85) คล้ายคลึงกับทัศนะของเลียมซัย ผีวเรื่องนันทว่า ผลประโยชน์ของชาติในแต่ละประเทศย่อมมีความสำคัญและเป็นความพยายามของแต่ละรัฐในการรักษาผลประโยชน์ของชาติในทุกวิถีทาง (เลียมซัย ผีวเรื่องนันท, 2544 : 31)

แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย

จากแนวคิดการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงของผู้วิจัย ซึ่งได้นิยามคำจำกัดความไว้ว่า หมายถึง การปรับปรุงเงื่อนไขที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่ซึ่งอพยพเข้ามาในไทยและก่อให้เกิดผลกระทบกับผลประโยชน์ของไทยทางด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารให้สามารถกลับมาตอบสนองต่อผลประโยชน์ของไทยได้ดั้งเดิมและลดเกณฑ์เสี่ยงที่จะบั่นทอนความมั่นคงของไทยในแต่ละประเด็นลงให้มากที่สุดนั้น คือ การปรับปรุงทัศนคติ พฤติกรรมเชิงความขัดแย้งและการให้องค์ความรู้ใหม่ เพื่อที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมกลับไปสู่การไม่มีความขัดแย้ง หมายถึงว่า เกิดคุณภาพเดิมเหมือนเช่นก่อนหน้าที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่จะอพยพเข้ามาสู่ไทย ซึ่งแตกต่างไปจาก วิลเลียม (Williams, 1962 : 116-137) ที่เสนอแนวความคิดคุณภาพทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในสังคม เรื่องของความเสมอภาค (Equality) และไม่เสมอภาค (Inequality) ต่างกับแนวศึกษาด้านคุณภาพของชูลูด นีมเสมอ จะกล่าวถึงการประสานกลมกลืน ความพอเหมาะพอดีของส่วนต่าง ๆ (ชูลูด นีมเสมอ, 2539 : 128) คนละแบบกับมาโนช กงกะนันทน์ ให้ความสำคัญกับคุณภาพในภาวะของความเท่ากันโดยมีระยะห่างจากจุดศูนย์กลางเท่ากันแล้วเกิดการนิ่งอยู่กับที่ (มาโนช กงกะนันทน์, 2538 : 143) ตลอดจนแตกต่างกับวัฒนาพร เชื้อนสุวรรณ มีแนวทางการศึกษาคุณภาพเกี่ยวข้องกับ “อะไร” อยู่ “ตรงไหน” (“What” is “Where”) และเมื่อมองแล้วให้ความรู้สึกสองทางคือ รู้สึกว่ามีความเท่ากันทั้งสองข้าง (Symmetry) และไม่รู้สึกว่าหนักไปข้างใดข้างหนึ่ง (Asymmetry) (วัฒนาพร เชื้อนสุวรรณ, ม.ป.ป. : 29) แตกต่างกับวิรุฬ ตั้งเจริญที่มีแนวคิดของคุณภาพในลักษณะการมองเห็นแบบ 3 มิติและความรู้สึกว่ามีคุณสมบัติอีกด้วย (วิรุฬ ตั้งเจริญ, 2539 : 35) แตกต่างกับ Kaplan & Norton ที่สะท้อนคุณภาพออกมาในรูปของผลการดำเนินงานใน 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการปฏิบัติงานภายในและมุมมองด้านการเรียนรู้ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (Kaplan and Norton, 1992 : 71-79) มีลักษณะต่างกับ Niven (2002 : 12) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ วิธีการแบบคุณภาพว่า ควรครอบคลุม 3 องค์ประกอบ คือ 1) ระบบการวัดและประเมินกลยุทธ์ขององค์กร 2) เครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการติดต่อสื่อสารกับพนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในองค์กร และ 3) ระบบการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร และแตกต่างกับ Olve & Wetter (2003 : 26) กล่าวว่า การให้ระดับคะแนนที่ดีต้องสะท้อนถึงสมดุลขององค์ประกอบต่าง ๆ ในผลการปฏิบัติงาน เช่น วัดผลการใช้ทรัพยากร ผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม และอิทธิพลต่อผลลัพธ์ในอนาคตและไม่สอดคล้องเช่นกันกับการศึกษาของ กุลพล พลวัน ที่มีการมองคุณภาพในลักษณะทางการเมือง

ว่าคือ จุดที่สิทธิเสรีภาพของประชาชนหรือผู้อยู่ใต้อำนาจปกครองหรือสิทธิมนุษยชน (Human Rights) และผู้ปกครองมีลักษณะสมดุลกัน กล่าวคือ ผู้อยู่ใต้ปกครองมีสิทธิใช้เสรีภาพ อันจำเป็นแก่การดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมส่วนรวมและบุคคลอื่นและขณะเดียวกันรัฐหรือผู้ที่มีอำนาจปกครองต่างก็มีและใช้อำนาจปกครองเพื่อความสุขสันติของสังคมส่วนรวม (กุลพล พลวัน, 2538 : 12)

จึงกล่าวได้ว่าการพิจารณามิติของดุลยภาพมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของเนื้อหาสาระที่เป็นประเด็นสำคัญนั่นเอง สำหรับผู้วิจัยศึกษาดุลยภาพ ในเชิงมิติเวลา คือ เมื่อก่อน (past) กับปัจจุบัน (present) หากมีความเท่าเทียมกันแล้วย่อมมีดุลยภาพเกิดขึ้นนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการใช้ประโยชน์จากงานศึกษาวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติที่ต้องการให้รัฐฉานเป็นเอกราชและมีพฤติกรรมการสนับสนุนแก่กองทัพไทใหญ่นั้น ส่งผลให้พม่ามีความหวาดระแวง การปฏิบัติของไทย ในเรื่องที่ไทยสนับสนุนกลุ่มกองทัพไทใหญ่ การที่พม่ามีทัศนคติต่อไทยเช่นนี้อาจเป็นการบั่นทอนความสัมพันธ์อันดีกับทั้งสองประเทศ และส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติทั้งสองได้ ดังนั้นเพื่อให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่สามารถพัฒนาทัศนคติและพฤติกรรมให้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ไทยและพม่าควรมีการเจรจาปัญหาในระดับทวิภาคี และไทยควรมีการแสดงนโยบายด้านการเมืองที่ไม่สนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่าทุกกลุ่ม รวมไปถึงให้มีการประชาสัมพันธ์ในทั้งไทยและพม่า รวมถึงนานาชาติในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือทั่วโลก นอกจากนี้จะต้องปลูกฝังความรู้ด้านบทบาททางการเมืองของไทยอย่างชัดเจนที่มีต่อกลุ่มไทใหญ่และพม่าให้กับกลุ่มผู้อพยพชาวไทใหญ่ได้รับรู้ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ผู้นำชาวไทใหญ่ สถานีวิทยุเสียงไทใหญ่ กลุ่มนายจ้างของผู้อพยพชาวไทใหญ่ เป็นต้น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ต้องการให้รัฐฉานเป็นเอกราชนั้น ส่งผลให้รัฐบาลพม่ามีความหวาดระแวงกับการปฏิบัติของไทยในเรื่องที่ว่าด้วยไทยสนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า กลุ่มกองทัพไทใหญ่ การที่พม่ามีทัศนคติต่อไทยเช่นนี้อาจเป็นการบั่นทอนความสัมพันธ์อันดีกับทั้งสองประเทศและอาจจะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติทั้งสองได้ ดังนั้นเพื่อให้ชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่มีการเปลี่ยนแปลง

ทัศนคติในด้านนี้ ไทยควรมีการแนะนำกับผู้นำชุมชนชาวไทยท้องถิ่น ในเรื่องผลกระทบของการให้การสนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า กลุ่มกองทัพไทใหญ่ให้กับชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนกลุ่มดังกล่าว รวมไปถึงการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ การกระตุ้นจิตสำนึกถึงความเป็นไทย อีกทั้งควรได้รับการร่วมมือของทุกภาคส่วน รวมไปถึงอาจจะมีการสร้างโครงการที่เชื่อมสายสัมพันธ์ระหว่างไทยและพม่าให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่ ชาวไทยท้องถิ่นและชาวไทยทั่วประเทศได้รับรู้ถึงแนวนโยบายการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่าและเพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของชาวไทยทั้งประเทศให้หันต่อพม่าไปในทางบวกเพิ่มมากขึ้นสอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนร่วมกัน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านความมั่นคงนั้น ส่งผลกระทบให้การปฏิบัติงานด้านความมั่นคงขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนจะสามารถช่วยทำให้เกิดความเข้าใจขั้นตอนของการทำงานของหน่วยงานอื่น รวมทั้งในการจัดการสัมมนา เพื่อเป็นการทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงจะสามารถช่วยให้การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายมีความชัดเจนและเกิดความเข้าใจระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า ชาวไทยท้องถิ่นสูญเสียโอกาสการทำงานและมีแนวโน้มที่สูงที่จะถูกแย่งงานเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต สืบเนื่องจากการที่ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีทัศนคติที่พึงพอใจกับการยอมรับอัตราค่าจ้างแรงงานที่ได้รับจากไทยและมีพฤติกรรมสามารถปรับตัวได้ดีเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานในไทย ส่งผลให้ผู้อพยพชาวไทใหญ่มีแนวโน้มของพฤติกรรมการทำงานระยะยาวมากขึ้นและจำนวนของผู้อพยพชาวไทใหญ่มีแนวโน้มของจำนวนสูงขึ้น ส่งผลกระทบกับโอกาสการทำงานของชาวไทยท้องถิ่นลดน้อยลงและแนวโน้มการถูกแย่งงานสูงขึ้นอีกในอนาคต ดังนั้นเพื่อเป็นการวางแผนล่วงหน้า ภาครัฐควรมีการควบคุมแรงงานของผู้อพยพชาวไทใหญ่ด้วยการตรวจสอบสถานที่ทำงานของผู้อพยพชาวไทใหญ่ หากพบการกระทำผิดกฎหมายต้องมีการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีการเสนอให้มีการตรากฎหมายที่กล่าวถึงการแบ่งสรรโควตาที่มีสัดส่วนที่ชัดเจนระหว่างผู้อพยพชาวไทใหญ่กับชาวไทยท้องถิ่นเพื่อที่จะทำให้ชาวไทยท้องถิ่นมีโอกาสได้งานทำมากขึ้นและมีการสนับสนุนการส่งเสริมสาขาวิชาชีพแก่ชาวไทยท้องถิ่นที่ไม่มีงานทำและเสนอทางเลือกในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ รวมถึงได้เสนอว่า แรงงานชาวไทยท้องถิ่นควรต้องปรับแนวคิดให้ยอมรับกับความเป็นจริงของปัจจุบัน โดยไม่ยึดติดอยู่กับบริบทเดิมในพื้นที่แห่งนั้น ควรมองไปข้างหน้าและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วนั้น การกระจาย

ตัวของตลาดแรงงานจะมีเพิ่มมากขึ้นแรงงานชาวไทย ควรมีการปรับตัวและมีการทำเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติงานเมื่อเข้าสู่สังคมอาเซียน ควรมีการเปิดรับความคิดใหม่ มีการฝึกฝนด้านภาษาและทักษะวิชาชีพเพื่อให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงานอาเซียนและควมได้เปรียบในการจ้างงาน

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า การไม่สามารถควบคุมการกระจายย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ได้ส่งผลให้เกิดการแพร่กระจายของยาเสพติด การตั้งชุมชนเถื่อนลอย การสาธารณสุขและการก้ำนุษย์ข้ามชาติตามมา ดังนั้นรัฐบาลไทยควรต้องมีการบูรณาการทุกภาคส่วนของสังคมทั้งภาครัฐบาลและเอกชน การที่ผู้อพยพชาวไทยใหญ่สามารถกระจายย้ายถิ่นที่ทำงานไปตามแหล่งที่มีงานทำได้ทั่วประเทศจนกลายเป็นปัญหา ควรต้องควบคุมการกระจายย้ายถิ่นให้ได้ เพราะจะทำให้สามารถควบคุมปัญหาที่ตามมาได้ทุกปัญหา วิธีจัดการปัญหาการกระจายย้ายถิ่นนั้นควรมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติต้องใช้อย่างจริงจัง รวมทั้งควรมีการส่งเสริมให้ชาวไทยทั้งประเทศมีการร่วมมือ ร่วมใจในการช่วยกันแก้ไขปัญหาการอพยพของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ ควรมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ทำความผิดอย่างเป็นระบบและควรต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการควบคุมการกระจายย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ด้วยการไม่รับผู้อพยพชาวไทยใหญ่ที่ผิดกฎหมายเข้าทำงานและแจ้งเบาะแสแก่ทางราชการ

6. จากผลการวิจัยที่พบว่า การที่ผู้อพยพชาวไทยใหญ่จากคองกั๋งเข้ามาทำงานในไทย ผู้อพยพชาวไทยใหญ่มีแหล่งในการทำงาน ได้รับการช่วยเหลือการรักษาพยาบาล ได้รับการช่วยเหลือการศึกษาจากไทย ชาวไทยเชื้อสายไทใหญ่ และชาวไทยท้องถิ่น การให้ความช่วยเหลือจากที่กล่าวมาส่งผลให้พม่ามีความหวาดระแวงไทยว่าให้การสนับสนุนกลุ่มกองทัพอิทธิพลไทใหญ่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและผลประโยชน์ของไทย ดังนั้นเพื่อให้ปัญหาบรรเทาลง รัฐบาลไทยจึงควรมีการประสานงาน การแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์ตามช่องทางระหว่างเขตไทยและพม่า ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการปฏิบัติงานทั้งสองฝ่ายเพื่อให้ได้รับข้อมูลตามข้อเท็จจริง อีกทั้งต้องร่วมมือแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง และใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหา โดยการปรับแนวคิดของทั้งสองประเทศให้สอดคล้องกันมากที่สุด โดยยึดถือแนวทางของผลประโยชน์ชาติร่วมกันทั้งสองฝ่าย ควรมีการเจรจาระดับทวิภาคี การตั้งจุดตรวจจุดสกัดร่วมตามเขตแนวชายแดน การขอความร่วมมือจากชาวไทยและชาวพม่าในการตรวจสอบผู้อพยพชาวไทยใหญ่ที่จะทำการลักลอบเข้ามาในไทย จะเป็นการทำให้เกิดความร่วมมือของภาคประชาชนในระหว่างสองประเทศ

7. จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานที่ตั้งของกองทัพอิทธิพลไทใหญ่ใกล้กับอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่งผลให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อการปฏิบัติการทางทหารของพม่า หากเกิดสงครามระหว่างกองทัพอิทธิพลกับกองทัพอิทธิพลไทใหญ่จะส่งผลให้พื้นที่ลุ่มแม่น้ำปายกลายเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติจากสงคราม ดังนั้นเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงกับการสู้รบ ไทยควรป้องกันไม่ให้พม่าใช้กำลังทหาร

เข้าโจมตีฐานที่ตั้งของกองทัพไทใหญ่ ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ไมตรีที่ดีกับพม่า ขณะเดียวกัน ไทยต้องเตรียมรักษาและป้องกันพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปายหรือพื้นที่อื่นในบริเวณที่มีอาณาเขตติดต่อด้านชายแดนกับพม่า อีกทั้งควรมีการชักจูงเกี่ยวกับการปฏิบัติการของฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหารร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาเรื่อง ผู้อพยพชาวไทใหญ่กับแนวทางพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงของไทยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารเป็นการศึกษาเพื่อให้เกิดความมีคุณภาพของไทยทั้ง 4 ด้านในภาพรวม ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. การศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากการอพยพของผู้อพยพชาวไทใหญ่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในแต่ละด้านอย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นจะเป็นการสร้างองค์ความรู้และกลายเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญต่องานด้านการข่าวกรองของชาติในอนาคต ซึ่งต้องการความชัดเจน ถูกต้อง ทันเวลา เพื่อตอบสนองต่อผลประโยชน์ชาติ
2. ควรมีการศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งที่เป็นกรณีศึกษาระหว่างไทยกับพม่า โดยแยกเป็นกรณีไป เช่น การพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-พม่า การบริหารจัดการผู้อพยพชาวไทใหญ่ การควบคุมการกระจายย้ายถิ่นของผู้อพยพชาวไทใหญ่ การลดภาวะเสี่ยงจากภัยสงครามในลุ่มแม่น้ำปายหรือลุ่มแม่น้ำสาละวิน เนื่องจากเป็นที่อยู่อาศัยของชาวไทใหญ่ซึ่งเป็นอาณาเขตติดต่อใกล้ชิดยั้งระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น เพื่อให้นำผลของการศึกษาไปขยายผลสู่แนวทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น
3. การศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากการอพยพของผู้อพยพชาวไทใหญ่ที่นอกเหนือจากเรื่อง การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการทหาร ควรมีการศึกษาในมิติอื่นอีก เช่น ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม การศึกษา การสาธารณสุข และอาชญากรรม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพไปใช้

การนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงไปใช้อย่างให้ได้รับประโยชน์สูงสุดนั้น ภาครัฐซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนโยบาย หมายถึง หน่วยงานที่เป็นผู้กำหนดนโยบายแห่งชาติ เช่น สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรกำหนดกรอบนโยบายที่ชัดเจนต่อประเด็นผู้อพยพชาวไทใหญ่ให้ระดับหน่วยปฏิบัติหลัก เช่น กองทัพบก กองทัพไทย จนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และระดับหน่วยที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม ฯลฯ สามารถนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น ๆ ไปใช้

ประโยชน์ได้ทั้งในเชิงองค์ความรู้และการมีส่วนร่วมต่อการแก้ไขปัญหา ส่วนภาคเอกชน
 อันหมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน จะมีความเข้าใจต่อปัญหาของชาติที่ส่งผลกระทบกับความ
 มั่นคงของไทยได้มากยิ่งขึ้นและสามารถช่วยในการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้อีกทาง
 หนึ่ง และภาคสุดท้าย คือ ภาคประชาชน ซึ่งหมายถึงประชาชนไทยทั้งประเทศจะสามารถนำแนว
 ทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคงให้ไปสู่การเข้าใจปัญหาและการให้ความร่วมมือกับกลไก
 ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนไทยมีความสุข สังคมไทยเป็นสังคมที่น่าอยู่ ชาติไทยมีความมั่นคงและ
 ลูกหลานไทยได้รับผลประโยชน์จากการให้ความร่วมมือของทุกฝ่ายในอนาคต

